

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/379/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233161
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kalmanová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112233161.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19. februára 2014 č. k. 8C/217/2012-68, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vo veciach sp. zn. 8C/217/2012, 8C/221/2012 spojených na spoločné konanie pod sp.zn. 8C/217/2012. Súd vylúčil na samostatné konanie veci vedené pod sp. zn. 8C/218/2012, 8C/219/2012 a 8C/223/2012. Odporčkyni náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, ods. 2, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 44 ods. 8, 9 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že uplatnenie nároku navrhovateľom na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 8C/217/2012 sa týka exekúcie vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18Er/505/2006, z ktorého spisu súd zistil, že návrh oprávneného na zmenu exekútora bol doručený Okresnému súdu Nitra dňa 06.09.2010. Listom z 23.09.2010 okresný súd vyzval pôvodného súdneho exekútora JUDr. Alenu Szalayovú, aby sa písomne vyjadril k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Listom z 18.11.2010 podal pôvodný súdny exekútor podnet na povolenie odkladu exekúcie a zastavenie exekúcie. Uznesením OS Nitra zo dňa 20.07.2011 č. k. 18Er/505/2006-21 bola vyhlásená exekúcia za neprípustnú a zastavená. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.12.2012 č. k. 7CoE/73/2012 -39 bolo napadnuté uznesenie Okresného súdu Nitra potvrdené. Zo spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 8C/221/2012 súd zistil, že navrhovateľ sa podanou žalobou domáha zaplatenia titulom majetkovej škody sumy 175,- eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 940,44 eura. Vec sa týka exekúcie vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7Er/195/2004, z ktorého spisu súd zistil, že návrh oprávneného na zmenu exekútora bol doručený Okresnému súdu Nitra dňa 22.11.2010, ktorým návrhom navrhol oprávnený poveriť vykonaním exekúcie exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Listom z 26.11.2010 okresný súd vyzval pôvodného súdneho exekútora, aby sa písomne vyjadril k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Uznesením Okresného súdu Nitra z 18.04.2012 č. k. 7Er/195/2004-21 bol návrh na zmenu súdneho exekútora zamietnutý, exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Krajským súdom v Nitre uznesením zo dňa 30.11.2012 č. k. 8CoE/160/2012-47 bolo uznesenie Okresného súdu Nitra zrušené a vrátená vec na ďalšie konanie. Nakoľko k spisom Okresného súdu Topoľčany vedeným pod sp. zn. 8C/218/2012, 8C/219/2012 8C/223/2012 neboli pripojené spisy týkajúce

sa exekučných konaní, tieto veci boli vylúčené na samostatné konanie a to podľa ustanovenia § 112 ods. 2 OSP. Navrhovateľ dňa 23.04.2012 doručil príslušnému orgánu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a dňa 01.10.2012 žalobu na súd na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Aj keď návrh na súd bol podaný pred uplynutím 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ku dňu rozhodovania súdu o návrhu navrhovateľa už bolo zrejmé, že odporca v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojil, preto mal súd za to, že v čase rozhodovania súdu 6 mesačná lehota uplynula, teda návrh už nemožno považovať za predčasne podaný. K odporcom vnesenej námietke premlčania súd uviedol, že nárok navrhovateľa za premlčaný nepovažoval, keďže od podania žiadosti o zmenu súdneho exekútora v exekučnej veci pod sp. zn. 18Er/505/2006 (06.09.2010) do podania žaloby na súde u odporcu neuplynula lehota 3 rokov. Obdobne bolo tomu aj v ostatných veciach spojených na spoločné konanie. Samotná skutočnosť, že súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v lehote 30 dní ešte nemusí zakladať nárok navrhovateľa na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu, pretože okolnosti, ktoré predchádzali návrhu a postup súdov v exekučných veciach v nasledujúcom období nasvedčujú tomu, že z ich strany nedošlo k nesprávne úradnému postupu i keď rozhodnutia o návrhoch na zmenu súdneho exekútora boli vydávané po uplynutí lehoty 30 dní. Súd poukázal na zaťaženosť súdov a na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13.04.2011, na základe ktorého bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vylúčený z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku. Skutočnosť, že v jednotlivých preskúmaných exekučných konaniach vedených Okresným súdom Nitra nerozhodol tento súd o návrhu na zmenu exekútora doručeného oprávneným v lehote 30 dní od doručenia návrhu ale až po určitom časovom úseku, nie je možné hodnotiť ako nesprávny úradný postup zo strany tohto súdu, pretože vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti možno hodnotiť postup oprávneného podávajúceho hromadné návrhy na zmenu exekútora za JUDr. Rudolfa Krutého v jednotlivých exekučných konaniach napriek tomu, že mal vedomosť o okolnosti vylučujúcej tohto exekútora z vykonávania exekúcie, za úmyselné vyvolanie situácie, v ktorej súd o týchto návrhoch na zmenu exekútora nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote, so zámerom využiť túto okolnosť pre uplatnenie si náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. V prejednávaných veciach nedošlo k nesprávne úradnému postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote a keďže zo strany navrhovateľa nebolo doložené žiadne iné rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prietahy v konaní tak, ako je to ustanovené v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, súd návrh navrhovateľa na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods.1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli a odporca si ani žiadne trovy neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávany za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti

súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť podľa § 221 ods.1 písm. h) OSP a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 175,- eur z titulu náhrady škody a sumy 553,20 eura z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 18Er/505/2006, ktorý podľa navrhovateľa rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora s omeškaním viac ako 321 dní a v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 8C/221/2012 zaplata sumy 175,- eur z titulu náhrady škody a sumy 940,44 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 7Er/195/2004, ktorý rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora s omeškaním viac ako 517 dní. Uvedených súm náhrady škody a nemajetkovej ujmy sa domáhal podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhľadom na nevydaní rozhodnutia o žiadosti oprávneného o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote, v prieťahoch v konaní. Tých istých nárokov z toho istého dôvodu sa navrhovateľ domáhal aj v konaniach vedených na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 8C/218/2012, 8C/219/2012, 8C/223/2012. Súd uznesením č.k. 8C/217/2012-22 z 28.08.2013 spojil na spoločné konanie právne veci Okresného súdu Topoľčany vedené pod sp. zn. 8C/217/2012, 8C/218/2012, 8C/219/2012, 8C/221/2012, 8C/223/2012 s tým, že konanie sa bude viesť pod sp. zn. 8C/217/2012.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01.01.2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak.

Podľa novely Exekučného poriadku zákonom číslo 341/2005 Z.z., účinnej od 01.09.2005, ktorou bolo novelizované ustanovenie § 44 tak, že § 44 odsek 7 znie nasledovne: „oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora“.

V prechodných a záverečných ustanoveniach k úpravám účinným k 01.09.2005 je v ustanovení § 238 uvedené, že konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 zákona číslo 341/2005 Z.z. - novela Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 44 ods. 6 zákona číslo 233/1995 Z.z. (ďalej len „Exekučný poriadok“), v znení účinnom do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 8 zákon číslo 233/1995 Z.z. v znení účinnom od 01.12.2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

V exekučnom konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 7Er/195/2004 bolo exekučné konanie začaté dňom 01.06.2004 doručením návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Podľa § 238 Exekučného poriadku, novela Exekučného poriadku číslo 341/2005 Z.z. s účinnosťou od 01.09.2005, zavádzajúca lehotu na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora (30 dní) sa na uvedené konania nevzťahuje, preto súd prvého stupňa mal aplikovať v danej veci na uvedené konania pôvodné ustanovenie § 44 Exekučného poriadku, ktoré lehotu na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora neurčovalo.

Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec neprávne právne posúdil, keď nepoužil ustanovenie Exekučného poriadku o zmene súdneho exekútora účinné v čase začatia exekučného konania sp. zn. 7Er/195/2004, ktoré v § 44 ods. 6 Exekučného poriadku neupravovalo lehotu na rozhodnutie súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Vzhľadom ku skutočnosti, že súd prvého stupňa rozhodol o návrhoch navrhovateľa v jednom konaní v dôsledku spojenia vecí tak ako bolo už vyššie uvedené, odvolací súd musel zrušiť celý napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa.

Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne vo veci konať a rozhodnúť a posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v konaní v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami účinnými v čase začatia exekučného konania a taktiež posúdiť navrhovateľom avizované zbytočné prieskumy, ktoré podlieha prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu, na čo odvolateľ dôvodne vo svojom odvolaní poukázal. Ustanovenie § 9 zákona treba na vec aplikovať v takom znení, v akom platil v čase namietaného nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci a nie je teda možné toto zákonné ustanovenie vykladať v zmysle jeho znenia po novele od 01.01.2013 (zákonom č. 412/2012 Z. z.), z čoho potom vyplýva, že postup exekučného súdu bolo nevyhnutné posúdiť aj z hľadiska „zbytočných prieskumov“ a to súdom samostatne, bez potreby existencie rozhodnutia alebo konania iného orgánu v zmysle znenia ustanovenia § 9 ods. 2 po novelizácii od 01.01.2013.

S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.